

2020-imi naartuersittut pillugit Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit allakkiaq

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, ukiup sisamangorlugu aggornerini tamani, naartuersittut pillugit sinerissami Peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuinit peqqissaaviniillu nalunaarutisisarpoq. Nalunaarutit taakku pitsaassusaat qulakkeerneqartut, ataani saqqummiunneqarput.

Nalunaarutigineqartut kisiisa tunngavigalugit naatsorsuisoqarpoq.

Qasigiannguaniiit Kangaatsiamiillu nalunaarutininik takkuttoqanngimmat, Peqqinnissaqarfik Diskomi naatsorsorneqartut ikinaagaasinnaapput.

2020-imi katillugit 889-it naartuersipput. Naartuersittut agguaqatigiissillugit naartunerup sap.ak. arfineq aappassaanni naartuersipput (minnerpaamik sap. ak. marluk annerpaamillu sap.ak. 19-it).

2020-imi naartuersittut ataasiakkaat 842 uupput, arnallu 46-it ukiup 2020-ip ingerlanerani arlaleriarlutik naartuersillutik.

Ulloq/Brevdato: 26-10-2021
Suliap/Sags nr. 2020 - 3691
All/Dok. nr. 17821271

Postboks 120
3900 Nuuk
Oqa/Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Ukiuimikkut agguataarneqarnerat

Ukiui	15-it inorlugit	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+
Amerlassusaat	14	154	214	230	183	67	27
Procentinngorlugit	2	17	24	26	21	8	3

Naartuersittut agguaqatigiissillugit ukiui 26-iupput (13-iniit 46-inut).

Ukiui	Naartuersittut	Innuttaasuni taama ukiulinni inuusuttuaqqat/arnat*	Inuusuttuaqqat/arnat 1.000-iuppata naartuersittut
13	1	386	3
14	13	360	36
15	18	375	48
16	23	335	69
17	34	340	100
18	41	372	110
19	38	382	99
20	36	361	100
Katillugit	204	2.911	70

*www.stat.gl, tabel BEXSTM1

Meeqqani inuusuttunilu 20-inik taakkulu inorlugit ukiulinni naartuersittartut 18-inik ukiullit amerlanersaapput (taama ukiullit 1.000-iuppata 110-iullutik), tulliupput 17-inik 20-inillu ukiullit (tabeli 2).

Sinerissami peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuinut agguataarneqarnerat

Tabeli 3: Naartuersittut sinerissami Peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuinut agguataarneqarnerat					
Sinerissami Peqqinnissaqarfiup qitiusumik imm.	Peqqinnissaqarfik Kujataa	Peqqinnissaqarfik Sermersooq	Peqqinnissaqarfik Qeqqa	Peqqinnissaqarfik Disko ¹	Peqqinnissaqarfik Avannaa
Arnat 15-it 49-illu akornanni ukiullit	1.320	5.622	2.055	1.398	2.514
Naartuersittut	78	410	171	59	171
Sinerissami Peqqinnissaqarfiup qitiusumik imm. arnat 1.000-iuupta amerlassusaat	59	73	83	42	68
Ukiui agguaqatigiissillugit (ukiukinnerpaat ukioqgortunerpaat)	26 (15-43)	26 (13-43)	25 (14-42)	24 (14-41)	26 (14-46)
Agguaqatigiissillugu naartunerup sivilissusaa (sap.ak.) (sivikinnerpaaq sivilunerpaarlut)	8 (5-12)	8 (4-19)	7 (3-18)	7 (5-13)	7 (2-12)

Peqqinnissaqarfik Qeqqani naartuersittut amerlanersaapput (15-it 49-illu akornanni ukiullit 1.000-iuppata 83-iullutik), tulluupput Peqqinnissaqarfiit Sermersooq Avannaalu, ikinnerpaallu Peqqinnissaqarfik Qeqqertalimmiipput (15-it 49-illu akornanni ukiullit 1.000-iuppata 42-uullutik). Kingulleq nalunaarutigingitsuumkanik patsiseqarsinnaavoq (tabeli 3).

2020-imi isumalioqatigiit aalajangiineri

Naatsorsueqqissaarnermi kisitsisit 2020-imi isumalioqatigiit aalajangiineri pillugit nalunaarutit Nunatsinni Nakorsaaneqarfiit pissarsiarineqartunik tunngaveqarput.

Naartuersittarneq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsit:

- a) Naartuersittarneq pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuuttoq nr. 232, 12. juni 1975-imeersoq

Kapitali 1:

" §1 Arnaq maani naalagaaffimmi najugaqavissaq (Danmark aamma Kalaallit Nunaat), naartuersinnisamat pisinnaatitaavoq, suliaritinnera pisinnaappat sap. ak. naartuffiusut aqqaneq aappaassa naatinagu.

...

§2. Sap. ak. naartuffiusut aqqaneq aappaassaat naareeraluartoq, immikkut ittumik akuersissuteqanngikkaluartoq, arnaq naartuersissinnaavoq navianaat pinngitsoortinniarlugu, arnap inuuneranut imal. timikkut tarnikkulluunniit peqqissusaata ilungersornartumik ajornerulersinneqarnissaanut, navianaat taanna nakorsartinnermut tunngasuinnarmik imal. nakorsartinnermut tunnganerpaanik tunngaveqartinneqarpat.

- b) Naartuersittarneq pillugu nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuuttoq nr. 265, 19. juni 1975-imeersoq

c) Kalaallit Nunaanni naartuersinnermut tunngasunik suliaqartarneq pillugu kaajallaatitaq 19. juni 1975-imeersoq.

¹Qasigiannuaniit Kangaatsiamillu nalunaarutit tigusaqartoqanngimmat Peqqinnissaqarfik Diskomeersut ikinaagaasinnaapput

Isumalioqatigiit aalajangiinernik nalunaaruteqarnissaannut piumasaqaat *Kalaallit Nunaanni naartuersinnermut tunngasunik suliaqartarnej pillugu kaajallaatitamik 19. juni 1975-imeersumik tunngaveqarpoq. Tassani § 15 naapertorlugu naartuersinnissamut aalajangiisartut "Naartuersittarnej pillugu isumalioqatigiit naartuersinnissamut qinnuteqaatinik suliaqarnerannut aalajangiisarnerannullu atatillugu sulinerat -pingaartumik isumalioqatigiinnerit sapinngisamik assigiiaamik ingerlanneqarnissaat nakkutigissassaraat". Naartuersittarnej pillugu isumalioqatigiit nakkutilliissinnaassagunik isumalioqatigiinnermi aalajangiinerit ilisimasaqarfigisariaqarmatigik nalunaarutigineqassapput.*

Sap. ak. aqqaneq marluk qaangiutereerneranni (kingusissukkut naartuersinneq) naartuersinnianut tunngatillugu isumalioqatigiinnermi aalajangiinerit nalunaarutigineqarneranni, immersugassaq immersorneqassaaq isumalioqatigiinnilu ilaasortanit atsioneqarluni, scannerlugu assilineqassaaq allattugaatinullu ilanngunneqasalluni, akuersissutit itigartitsissutillu assinginek Nunatsinni Nakorsaaneqarfik nassinneqassaaq.

Naatsorsueqqissaarnermi kisitsisit taamaallaat isumalioqatigiinnermi aalajangiinerit pillugit nalunaarutinek tigusanik tunngaveqarnerat maluginiarneqassaaq.

Isumalioqatigiinnit aalajangiinerit amerlassusaat

2020-imi 24-it isumalioqatigiinnit aalajangiivigineqarput, taakkunannga 23-it (95,8 %) naartunermit sap. ak. aqqaneq marluk qaangiutereerneranni naartuersissinnaanerit akuerineqarluni ataaserlu (4,2 %) itigartinneqarluni. Itigartitsineq ataaseq taanna Naartuersittarnej pillugu Isumalioqatigiinnut maalaarutigineqarpoq isumalioqatigiilli aalajangigaat isumaqatigaat, kingusissukkullu naartuersinniarnej akuerineqarani.

Isumalioqatigiinnit kingusissukkut naartuersissinnaanermut akuerineqartut agguaqatigiissillugit 23,4-nik ukioqarput (tabeli 4).

Tabeli 4. 2020-imi ullormi isumasioqatigiit aalajangiineranni arnat ukiui	
Ukioqatigiiaat	Amerlassusaat (procentinngorlugit)
14	3 (13%)
15-19	8 (35%)
20-24	4 (17%)
25-29	1 (9%)
30-34	4 (17%)
35-39	3 (13%)

Isumasioqatigiilluni aalajangiivigisani naartunerit sivissusaat

Sap. ak. aqqaneq marluk qaangiutereerneranni naartuersinniat pillugit isumasioqatigiinnerni naartuneq agguaqatigiissillugu sap. ak. 14,9-nik sivissuseqarpoq.

Isumasioqatigiinnerni aalajangiivigisaniit sap. ak. aqqaneq marluk qaangiutereersut naartuersissinnaasutut akuerineqartut, sap. ak. 13-it 18-illu akornanni naartupput (sap.ak 12+3-miit 17+4-mut).

Kingusissukkut naartuersinnernut tunngaviusut

Naartuersittarneq pillugu inatsit nr. 232, 12. juni 1975-imeersoq Kalaallit Nunaannut atuuttoq kapitali 1, § 3 aamma 4, kingusissukkut naartuersinnissamik akuersinissamut tunngaviusut ima oqaasertaqarput: §3 aamma §4

§3.

Imm. 1. Sap. ak. naartuffiusut aqqaneq marluk qaangiutereersimappata arnaq maani naalagaaffimmi najugaqavissiq naartuersinnissamut akuerineqarsinnaavoq imaappat:

Imm. 3

4) timikkut tarnikkulluunniit ajoqut imal. silassorlunneq pissutigalugit arnap meeqqamut ajunngitsumik isumaginnissinnaannginnera pissutigalugu,

5) inuusuppallaarneq imal. inerisimangissuseq pissutigalugu arnap maannakkut meeraq pitsaasumik isumagisinnaanngippagu imal.

6) naartuneq, ernineq imal. meeqqamut isumaginninneq isumaqarfigisariaaqarpata arnamut nanertuummik ilungersornartumik nassataqassasut, allatullu iliorluni akornuserneqarsinnaanngitsunik taakkulu pissutigalugit arnaq angerlarsimaffiup atatiinnarnissaa imal. ilaqtariit qitornaannut allanut isumaginninneq naartuersinnissaq pisariaqartut isigineqarpat. Aalajangiinermi pissutigineqassapput arnap ukiui, suliassaqarnera aamma pissutsit inummut tunngasut allat, aamma ilaqtariinni pissutsit illoqarnermut, aningaasarsiornermut peqqissutsimullu tunngasut.

Tabeli 5. 2020-imi ullormi isumasioqatigiilluni aalajangiiviusumi kingusissukkut naartuersinneq tunngavigalugu arnat ukiuisa agguataarneqarnerat

Ukioqatigiiaat	Innorluut/nappat kingornuttagaq/nappaat (naartoq) ¹	Ukiukinneq aamma /imal. inerisimanginneq ²	Arnap inuttut atugai ³	Ukiukinneq aamma /imal. inerisimanginneq ² arnallu inuttut atugai ³	Katillugit
10-14	0	2	0	1	3 (13%)
15-19	0	3	2	3	8 (35 %)
20-24	0	0	3	1	4 (17%)
25-29	0	0	1	0	1 (4%)
30-34	0	0	4	0	4 (17 %)
35-39	1	0	2	0	3 (13%)
Katillugit (procentinngorlugit)	1 (4%)	5 (22%)	12 (52%)	5 (22%)	23

1. §3, imm. 1, nr./imm. 3

2. §3, imm. 1, nr./imm. 5

3. §3, imm. 1, nr./imm. 6

Sap. ak. aqqaneq marluk qaangiutereerneranni naartuersinnerit amerlanersaat (n= 12 [52%]) arnap inuuniarnikkut atugaanik tunngaveqarnerat tabelimi 5-imi takuneqarsinnaavoq. Taakkunanga amerlanerit 20-it 24-illu kiisalu 30-it 34-illu akornanni ukioqarput. Tallimat (22%) arnap ukiukippallaarnera aamma/imal. inerisimanginnera tunngavigalugit akuerineqarput, taakkulu amerlanersaat 15-it 19-illu akornanni ukioqarput. Tamatuma saniatigut katillugit tallimat (22%) ukiukinneq aamma/imal. inerisimanginneq

inuttullu inuuniarnermi atukkat tunngavigalugit akuerineqarput taakkunangalu amerlanerit 15-it 19-illu akornanni ukioqarput.

Ataatsimi (4,3 %) naartup innarluuteqarluni inunnorgnissaa pissutigalugu kingusissukkat naartuersinnissaq akuersissutaavoq.

Sinerissami Peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortui

Tabeli 6. Kingusissukkat naartuersinniarnermi isumasioqatigiinnit akuerisat peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuinut agguataarneqarnerat.

Sinerissami Peqqinnissaqarfiup qitiusumik imm.	Innorluut/nappat kingornuttaq/nappaat (naartoq) ¹	Ukiukinneq aamma /imal. inerisimannginneq ²	Arnap inuttut atugai ³	Ukiukinneq aamma /imal. inerisimannginneq ² arnallu inuttut atugai ³	Katillugit
Peqqinnissaqarfik Kujataa	0	0	0	0	0 (0 %)
Peqqinnissaqarfik Sermersooq	1	3	6	4	14 (61%)
Peqqinnissaqarfik Qeqqa	0	1	6	1	8 (35 %)
Peqqinnissaqarfik Disko	0	1	0	0	1 (4%)
Peqqinnissaqarfik Avannaa	0	0	0	0	0 (0 %)
Katillugit (procentinngorlugit)	1 (4%)	5 (22%)	12 (52%)	5 (22%)	23

1. §3, imm. 1, nr./imm. 3

2. §3, imm. 1, nr./imm. 5

3. §3, imm. 1, nr./imm. 6

Isumalioqatigiinnermi aalajangiinerit amerlanerit katillugit 14-iusut (61 %) Peqqinnissaqarfik Sermersuumeersuunerat tulliusut arfineq pingasuusut (35%) Peqqinnissaqarfik Qeqqaneersuunerat, Peqqinnissaqarfik Diskomilu ataasiunera (4%) tabelimi 6-imi takutinneqarpoq. Nunatsinni nakorsaaneqarfik Peqqinnissaqarfik Kujataaniit Avannaaniillu isumalioqatigiinnernit aalajangikkanik tigusaqanngilaq.

Najoqqutarisat:

1. Nunatsinni Nakorsaaneqarfik: 2019-imi Kalaallit Nunaanni naartuersittut

https://nun.gl/emner/udgivelser/aarsberetninger/sundhedsfaglige_notater_vedroerende_2019?sc_lang=da

Inatsisit naartuersittarnermut naartusinnaajunnaarluni/nartutitsisinnaajunnaarluni suliaritittarnermut tunngasut

Naartuersittarneq pillugu inatsit Kalaallit Nuaanni atuuttoq nr. 232, 12. juni 1975-imeersaq

Naartuersittarneq pillugu nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuuttoq nr. 265, 19. juni 1975-imeersaq

Kalaallit Nunaanni naartuersinnermut tunngasunik suliaqartarneq pillugu kaajallaatitaq

https://nun.gl/emner/sundhedsprofessionelle/groenlands_sundhedslovgivning#x91860fd4326e4d10a9c4542a1554fe3c